

Betoniaseman rekisteröinti-ilmoitus velvollisuus / Parkanon Betoni Oy

Rakennus- ja ympäristölautakunta 09.04.2024 § 43
1006/11.03.00.03/2024

Rakennus- ja ympäristölautakunta on 20.1.2015 § 18 myöntänyt Parkanon Betoni Oy:lle toistaiseksi voimassa olevan ympäristöluvan betoniaseman sijoittamiseksi tilalle Myllymäki RN:o 581-409-1-128. Kiinteistöllä valmistetaan betonia kiviaineksesta, sementistä, vedestä ja tarvittavista lisäaineista. Tuotantomäärä on noin 70 000 tonnia vuodessa. Ylijäämäbetonia syntyy noin 500 tonnia vuodessa. Betonin lämmitykseen käytetään kevyttä polttoöljyä. Toiminta sijoittuu kaavoittamattomalle haja-asutusalueelle.

Lainsäädäntö betonituotetehtaiden osalta on muuttunut luvan myöntämisen jälkeen. Nykyään betonin valmistusta ohjaa asetus betoniaseman ja betonituotetehtaan ympäristönsuojeluvaatimuksista. Ympäristöluvan sijaan betonituotetehtaasta tehdään ympäristönsuojelulain 116 §:n mukainen rekisteröinti-ilmoitus. Voimassa olevien ympäristölupavelvollisten tehtaiden tulee tehdä rekisteröinti-ilmoitus viimeistään 1.1.2025 mennessä, jolloin asetusta tulee noudattaa.

Tarkastus 28.10.2021

Tehtaan toiminta on luvitettu kiinteistölle Myllymäki, mutta toimintaa on luvattomasti myös kiinteistöillä Kolmikulma 581-419-3-45 ja Soraharju 581-419-3-16. Kiinteistöllä Kolmikulma on maa-ainesten varastointia ja kiinteistöllä Soraharju on ollut maa-ainelupa, mutta alueella ei ole pidetty lopputarkastusta, koska luvan edellyttämiä maisemointitöitä ei ole suoritettu. Kiinteistöllä Soraharju havaittiin maa-ainesten varastointia ja seulontaa, ylijäämäbetonin varastointia ja murskausta sekä betonisäiliöiden pesua. Betonimyllyjen pesupaikka on soranottoalueen eteläpäässä, missä on pieni allas pesuvesille. Vesiä ei kierrätetä, vaan vedet imeytyvät maaperään. Ympäristöluvan lupamääräyksen 7 mukaan betonin valmistukseen liittyvän kaluston pesua varten on rakennettava asianmukainen ja tarkoitusta varten suunniteltu pesupaikka, jonka pesuvesien kierron pitäisi olla suljettu.

Polttoöljyä varastoitiin kaksoisvaippasäiliössä betonialustalla. Täyttöalue oli paljaalla maalla, eikä lähellä ollut imeytysainetta, vaikka lupamääräyksen 10 mukaan alueella on oltava riittävästi imeytysainetta mahdollisten öljyvotojen varalle. Piha-alueella ja soramontussa oli jonkin verran romuksi luokiteltavaa tavaraa, vaikka lupamääräyksen 9 mukaan varastoinnista ei saa aiheutua epäsiisteyttä.

Toiminnanharjoittajaa kehoitettiin rekisteröimään betonituotetehtaan sen jälkeen, kun tilan Soraharju maa-ainelupa saadaan päätökseen. Kiinteistöllä Soraharju ei voi olla muuta toimintaa kuin mitä maa-aineluvassa sallitaan. Jätebetonin murskaus edellyttää meluilmoitusta, mikäli sitä suoritetaan samassa paikassa yhteensä alle 50 työpäivän ajan. Jos liikenne- ja varastoalueiden päällystämiseen käytetään jätebetonia, tulee siitä tehdä MARA-ilmoitus ELY-keskukseen. Öljysäiliössä tulee olla ylitäytönestin ja kaksoisvaippasäiliössä vuodonilmaisin. Öljysäiliön ympärillä tulee olla laajempi vettä läpäisemätön alusta, sillä nykyisellään alusta kattaa vain säiliön alan. Lisäksi kehoitettiin siistimään jätteenksi ja romuksi luokiteltava tavara alueelta.

Tarkastus 28.9.2022

Tarkastuksella tilanteen havaittiin olevan ennallaan. Toiminnanharjoittaja ei ole ryhtynyt toimenpiteisiin Soraharju-tilan maa-ainesluvan loppuun saattamiseksi eikä tehnyt rekisteröinti-ilmoitusta betonituotetehtaan toiminnasta kaikille kolmelle kiinteistölle.

Kuuleminen 3.10.2022

Parkanon Betoni Oy:lle varattiin mahdollisuus selityksen antamiseen. Selitys tuli antaa 31.10.2022 mennessä uhalla, että asia viedään tämän jälkeen ympäristönsuojeluviranomaiselle määräyksen antamiseksi ja mahdollisten pakkotoimien käyttämiseksi. Parkanon Betoni Oy ei ole jättänyt kirjallista vastinetta asiassa.

Lisäaikapyyntö 2023

Ympäristötarkastaja tavoitteli luvan haltijaa 17.9.2023 maa-ainesluvan laiminlyöntien vuoksi. Luvan haltija ilmoitti 27.9.2023 [REDACTED], että asiaan palataan myöhemmin. Rakennusvalvonnasta saatujen tietojen mukaan toiminnanharjoittaja on 8.10.2023 ilmoittautunut Lupapisteessä tuulivoimalan rakentamishankkeen työnjohtajaksi. Toiminnanharjoittaja on saanut lisäaikaa 6 kk, mutta ei ole ollut yhteydessä ympäristövalvontaan laiminlyöntien korjaamiseksi. Ympäristötarkastaja ilmoitti 26.3.2024 luvan haltijalle, että maa-aineskohde tulee saattaa lainsäädännön mukaiseksi ja betonituotetehtaan toiminta rekisteröidä. Samalla ilmoitettiin, että asiat tullaan viemään lautakuntaan määräyksen antamiseksi, koska toiminnanharjoittaja ei ole palannut asiaan kuten oli sovittu.

Lainsäädäntö

Ympäristönsuojelulain 175 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan valvontaviranomainen voi kieltää sitä, joka rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettua säännöstä tai määräystä, jatkamasta tai toistamasta säännöksen tai määräyksen vastaista menettelyä taikka määrätä asianomaisen täyttämään muulla tavoin velvollisuutensa. Parkanon Betoni Oy ei ole noudattanut sille myönnettyä ympäristölupaa annetuista kehotuksista huolimatta, joten valvontaviranomaisena toimivan rakennus- ja ympäristölautakunnan on hallintopakolla määrättävä se noudattamaan ympäristölupaa.

Rekisteröinnin edellytysten täyttämiseksi Parkanon Betoni Oy:n betoniasemalla ja betonituotetehtaalla on toteuduttava asetuksen 858/2018 mukaiset edellytykset vuoden 2024 aikana.

Valmistelijä: ympäristötarkastaja Elsi Hietaranta, p. 044 5905 484

Esittelijä

Ympäristötarkastaja Elsi Hietaranta

Päätösehdotus

Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää tehtyjen tarkastusten ja saatujen tietojen perusteella seuraavaa:

1. todeta, että Parkanon Betoni Oy on laiminlyönyt ympäristöluvassa annettuja määräyksiä toimiessaan ympäristöluvan kohteena olevaa kiinteistöä laajemmalla alueella, eikä ole ryhtynyt kehotuksista huolimatta toimenpiteisiin laiminlyöntien oikaisemiseksi;
2. velvoittaa luvan haltijan tekemään ympäristönsuojelulain 116 §:n mukaisen rekisteröinti-ilmoituksen sen jälkeen, kun tilalle Soraharju on haettu uusi maa-aineslupa ja jälkihoitotyöt on maa-ainesluvan

lupamääräysten mukaisesti toteutettu, mutta viimeistään 20.12.2024 mennessä;

3. päättää mahdollisesta ilmoituksesta poliisille esitutkintaa varten annetun määräajan jälkeen;
4. ilmoittaa uhkasakkolain 19 §:n mukaisesti Maanmittauslaitokselle kiinnityksistä pidettävään rekisteriin merkintää varten.

Päätöksen perustelut

Toiminnanharjoittaja on toiminut ympäristölupaa laajemmalla alueella mukaan lukien tilan Soraharju maa-ainesalueella, jossa ei voi olla muuta toimintaa kuin mitä maa-ainesluvassa sallitaan. Parkanon Betoni Oy ei ole noudattanut sille ympäristöluvassa annettuja määräyksiä annetuista kehotuksista huolimatta.

Noudattamatta jätetyt ympäristöluvan lupamääräykset

Lupamääräys 7: Betoniautojen ja muun kaluston pesua varten on rakennettava asianmukainen ja tarkoitusta varten suunniteltu pesupaikka, jonka pesuvesien kierron pitäisi olla suljettu. Asianmukainen pesupaikka koostuu auton pesualtaasta, saostusaltaasta ja vesien selkeytysaltaista. Vesi kulkeutuu ylivuotona altaasta seuraavaan, josta se voidaan pumpata takaisin valmistusprosessiin. Betoniautojen pesupaikan pesuvesiä ei saa johtaa viemäriin tai vesistöön.

Lupamääräys 9: Laitosalueella saa välivarastoida yhteensä enintään 400 m³ jäännös- ja pumpunperäbetonia sekä pesusta tullutta kiniainesta. Varastoinnista ei saa aiheutua epäsiisteyttä.

Lupamääräys 10: Alueella on oltava riittävästi imeytysainetta mahdollisten öljyvuotojen varalle.

Lupamääräys 12: Toiminnanharjoittajan on toimitettava Parkanon kaupungin ympäristönsuojeluun vuosittain 31.3. mennessä yhteenvetoraportti edellisen vuoden toiminnasta. Raportissa tulee käydä ilmi vähintään seuraavat asiat:

- käytettyjen raaka-aineiden määrä
- polttoaineiden kulutus
- erilaisten jätteiden kertymä mukaan lukien betonijäte, toimituspäivät ja -paikat sekä kuljetusten suorittajat
- tiedot suoritetuista huoltotoimenpiteistä
- häiriö- ja poikkeustilanteet

Tehosteet velvoitteelle

Rakennus- ja ympäristölaikunta asettaa ympäristönsuojelulain 175 §:n mukaisesti edellä esitetyn päävelvoitteen 2 tehosteeksi 2 000 euron kiinteän uhkasakon. Mikäli velvoite laiminlyödään, eikä noudattamisen jättämiseen ole pätevää syytä, voi lupaviranomainen tuomita uhkasakon maksettavaksi. Mikäli velvoite on määräaikaan mennessä täytetty, raukeaa uhkasakkomenettelyä.

Perusteet uhkasakon asettamiselle

Ympäristönsuojelulain 184 §:n mukaan viranomaisen on tehostettava, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta, antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai toiminta keskeytetään. Uhkasakkoa koskevaan asiaan sovelletaan muutoin, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

Uhkasakon suuruutta on harkittu suhteessa päävelvoitteen laatuun ja laajuuteen, tässä tapauksessa yrityksen ympäristöluvan vastaiseen toimintaan. Uhkasakon asettamisen tarkoitus on myös varmistaa, että yrityksellä on riittävä kannustin korjata toimintansa.

Rakennus- ja ympäristölautakunta katsoo, että uhkasakon asettaminen määräyksen tehosteeksi on tarpeen, koska Parkanon Betoni Oy ei ole korjannut ympäristöluvan vastaista menettelyä kehotuksista huolimatta. Uhkasakon asettamista ei voida siten pitää tarpeettomana.

Uhkasakkolaki (1113/1990)

Parkanon Betoni Oy:tä on kuultu kehotuksen laiminlyönnistä ja varattu tilaisuus selityksen antamiseen asiassa. Parkanon Betoni Oy ei ole jättänyt kirjallista vastinetta asiassa. Laiminlyöntien korjaamiseksi on annettu 6 kk lisäaikaa toiminnanharjoittajan pyynnöstä, mutta kehotuksia ei ole siitä huolimatta noudatettu. Parkanon Betoni Oy:llä on oikeudellinen ja tosiasiallinen mahdollisuus noudattaa velvoitetta.

Kiinteistön omistaja velvoitetaan ilmoittamaan mahdolliselle uudelle kiinteistönomistajalle kiinteistöön liittyvästä hallintopakotilanteesta. Lisäksi kiinteistön omistajan on ilmoitettava rakennus- ja ympäristölautakunnalle, mikäli kiinteistön omistaja vaihtuu.

Sovelletut oikeusohjeet

Hallintolaki (434/2003) § 32–34:t

Uhkasakkolaki (1113/1990)

Valtioneuvoston asetus kiinteän betoniaseman ja betonituotetehtaan ympäristönsuojeluvaatimuksista (858/2018)

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) § 9, 10, 175, 184, 185, 190, 200:t

Maksut ja niiden määräytyminen

Päätöksenteosta peritään Parkanon kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunnan 25.8.2020 § 17 hyväksymän ympäristönsuojeluviranomaisen taksan (voimaantulo 1.1.2021) mukaisesti 260 euroa (ympäristönsuojelulain 175 §:n mukaiseen päätökseen liittyvä valvonta)

Päätöksestä tiedottaminen

Päätös toimitetaan luvan haltijalle saantitodistuksella.

Päätöksen täytäntöönpano

Tätä päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Muutoksenhakutuomioistuimien voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

Muutoksenhaku

Päätökseen voi hakea muutosta valittamalla siitä Vaasan hallinto-oikeuteen kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Valitusosoitus liitteenä.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.